

9.2.2023

OZNÁMENIE POSLANCOM

Vec: Petícia č. 0594/2022, ktorú predkladá G. D. B., taliansky štátny príslušník, o environmentálnom vplyve zariadenia na spracovanie ropy COVA vo Val D'Agri v Taliansku

1. Zhrnutie obsahu petície

Predkladateľ petície sa sťažuje, že celkový obsah prchavých organických zlúčenín vo vzduchu dosiahol kritické úrovne v oblasti okolo zariadenia Val D'Agri (Centro Olio della Val d'Agri – COVA), čo je zariadenie na spracovanie ropy spravované spoločnosťou ENI. Denný priemer v súčasnosti presahuje 250 mikrogramov na meter kubický. Občania aj združenia vyjadrili obavy v súvislosti s environmentálnymi rizikami spojenými s vystavením látkam emitovaným počas prevádzky v zariadení, ktoré začalo výrobu v roku 2011. Napriek nebezpečnej povahe týchto látok sa emisie a koncentrácie v ovzduší ešte neregulujú a neexistujú platné vnútroštátne ani medzinárodné právne predpisy. Predkladateľ petície zdôrazňuje najmä to, že koncentračný gradient prchavých organických zlúčenín sa zvyšuje bližšie k zariadeniu. Prchavé organické zlúčeniny sú spojené s prevádzkou v rafinériách a vstupných zariadeniach na spracovanie ropy a pozostávajú najmä z nemetánových uhľovodíkov (NMHC) z výrobných procesov, skladovacích nádrží, potrubí, vypúšťacích oblastí a horákov. Niektoré z nich sú klasifikované ako karcinogénne alebo potenciálne karcinogénne pre ľudí Medzinárodnou agentúrou pre výskum rakoviny. Okrem toho sa merali aj koncentrácie sírovodíka (H₂S) emitovaného zo zariadení na spracovanie ropy a počas ťažby, skladovania a prepravy ropy a zemného plynu. Predkladateľ petície uvádza, že región Basilicata a Regionálna agentúra na ochranu životného prostredia regiónu Basilicata (ARPAB) nemajú v úmysle regulovať prchavé organické zlúčeniny a NMHC a že neexistuje žiadny liečebný plán pre životné prostredie. Vzhľadom na tieto informácie sa predkladateľ petície domnieva, že smernica 2004/107/ES a smernica 2008/50/ES o kvalite ovzdušia, smernica 2008/98/ES o odpade zmenená smernicou 2018/851 a smernica 2003/4/ES o prístupe verejnosti k informáciám o životnom prostredí, ktorou sa zrušuje smernica Rady 90/313/EHS, boli porušené, a vyzýva európske inštitúcie, aby prijali naliehavé opatrenia.

2. Prípustnosť

Petícia bola uznaná ako prípustná 27. októbra 2022. Európsky parlament požiadal Komisiu o poskytnutie informácií (článok 227 ods. 6 rokovacieho poriadku).

3. Odpoveď Komisie doručená 9. februára 2023

Predkladateľ petície poukazuje na potenciálne znečistenie zariadenia na spracovanie ropy Centro Olio della Val d'Agri (COVA) vo Val d'Agri (Basilicata) v dôsledku emisií prchavých organických zlúčenín. Predkladateľ petície tiež tvrdí, že došlo k porušeniu smerníc o kvalite okolitého ovzdušia (2004/107/ES¹ a 2008/50/ES²), smernice o odpade (2008/98/ES)³ a smernice o prístupe k informáciám o životnom prostredí (2003/4/ES)⁴.

Ako sa upozorňuje v odpovedi na nedávnu parlamentnú otázku, ťažba ropy vo Val d'Agri bola predmetom vyšetrovania v rámci projektu EU Pilot v roku 2014, ktoré bolo ukončené v roku 2019 na základe odpovedí talianskych orgánov⁵.

Hlavným nástrojom na kontrolu a zmiernenie vplyvov priemyselných emisií v EÚ na životné prostredie a ľudské zdravie je smernica 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách⁶. Podľa jej článku 4 potrebuje zariadenie, ktoré prevádzkuje činnosť patriacu do rozsahu pôsobnosti jej prílohy I, na svoju prevádzku povolenie, ktorým sa stanovujú prevádzkové podmienky a environmentálne požiadavky, aby sa zabezpečila vysoká úroveň ochrany životného prostredia. Činnosť zariadenia COVA súvisiaca s ťažbou ropy a zemného plynu nepatrí do rozsahu pôsobnosti prílohy I. Zariadenie však prevádzkuje aj spaľovacie zariadenie, ktoré patrí do pôsobnosti prílohy I (činnosť 1.1)⁷.

V rámci Európskej zelenej dohody Komisia navrhla revíziu smernice o priemyselných emisiách⁸, najmä s cieľom rozšíriť jej rozsah pôsobnosti a zosúladiť ju s politikami nulového znečistenia, klímy, energetiky a obehového hospodárstva. V posúdení vplyvu priloženom k revidovanému návrhu sa posúdilo rozšírenie rozsahu pôsobnosti smernice o priemyselných emisiách na činnosti súvisiace s ťažbou ropy a zemného plynu vrátane zariadení na spracovanie ropy. Tento návrh sa však neprijal, keďže metán je jednoznačne hlavnou látkou znečisťujúcou ovzdušie z činnosti získavania energetických zdrojov (ťažba ropy, plynu a uhlia), a návrh

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/107/ES z 15. decembra 2004, ktorá sa týka arzénu, kadmia, ortuti, niklu a polycyklických aromatických uhlíkovodíkov v okolitom ovzduší, *Ú. v. EÚ L* 23, 26.1.2005, s. 3 – 16.

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/50/ES z 21. mája 2008 o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe, *Ú. v. EÚ L* 152, 11.6.2008, s. 1 – 44.

³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc, *Ú. v. EÚ L* 312, 22.11.2008, s. 3 – 30.

⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/4/ES z 28. januára 2003 o prístupe verejnosti k informáciám o životnom prostredí, ktorou sa zrušuje smernica Rady 90/313/EHS, *Ú. v. EÚ L* 41, 14.2.2003, s. 26 – 32.

⁵ Parlamentná otázka – E-002107/2022(ASW) – odpoveď komisára Sinkevičiusa v mene Európskej komisie (27/7/2022) – k dispozícii tu: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-9-2022-002107-ASW_EN.html.

⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ z 24. novembra 2010 o priemyselných emisiách (integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania životného prostredia), *Ú. v. EÚ L* 334, 17.12.2010, s. 17 – 119.

⁷ Povolenie na inštaláciu veľkého spaľovacieho zariadenia teda obsahuje požiadavky pozostávajúce z opatrení zameraných na splnenie povinností vyplývajúcich zo smernice o priemyselných emisiách vrátane povinného používania najlepších dostupných techník (Best Available Techniques – BAT) a predchádzania významnému znečisteniu (článok 11 a článok 14 ods. 1 smernice o priemyselných emisiách).

⁸ https://environment.ec.europa.eu/publications/proposal-revision-industrial-emissions-directive_sk.

Komisie z 15. decembra 2021 na revidované nariadenie o znižovaní emisií metánu⁹ v rámci stratégie v oblasti metánu už zahŕňa opatrenia na zníženie uvoľňovania metánu.

Pokiaľ ide o kvalitu ovzdušia, Komisia pozorne monitoruje vykonávanie smerníc o kvalite okolitého ovzdušia, a ak pretrváva porušovanie noriem kvality ovzdušia, Komisia sa nimi zaoberá, a to aj prostredníctvom postupov v prípade nesplnenia povinnosti proti dotknutým členským štátom. Cieľom Komisie je zabezpečiť zavedenie primeraných opatrení na dosiahnutie súladu.

Zariadenie COVA sa nachádza v zóne kvality ovzdušia IT1703. V tejto zóne sa štyri vzorkovacie miesta (SPOIT1742A_1, SPOIT2202A_1, SPOIT2203A_1, SPOIT2204A_1) nachádzajú v blízkosti priemyselného areálu a hlásia koncentrácie v okolitom ovzduší pre tieto znečisťujúce látky, na ktoré sa vzťahuje smernica 2008/50/ES o kvalite okolitého ovzdušia: SO₂, NO₂, PM₁₀, PM_{2,5} a benzén. Podľa najnovších správ o kvalite ovzdušia za roky 2020 a 2021, ktoré predložili talianske orgány, tieto vzorkovacie miesta nenahlásili prekročenie žiadnej z limitných hodnôt uvedených znečisťujúcich látok.

Informácie, ktoré poskytol predkladateľ petície, neumožňujú útvaram Komisie konštatovať porušenie smernice o odpade alebo smernice o prístupe k informáciám o životnom prostredí.

V každom prípade sú v súlade so zásadou účinnej súdnej ochrany za správne uplatňovanie práva Únie v prvom rade zodpovedné členské štáty¹⁰. Vnútroštátni sudcovia zohrávajú kľúčovú úlohu pri zabezpečovaní súladu s právom EÚ a sú schopné rozhodovať o skutkových okolnostiach, okrem iného aj posúdiť, či sa príslušné postupy podľa práva EÚ uplatnili správne. Útvary Komisie poznamenávajú, že v súvislosti s uvedeným konkrétnym zariadením sa na talianskych súdoch začalo súdne konanie o údajnom znečistení vody.

Záver

V tejto fáze a na základe informácií, ktoré majú útvary Komisie k dispozícii, nemôžu tieto útvary konštatovať žiadne systémové porušenie práva EÚ v situácii, na ktorú poukazuje predkladateľ petície. Predkladateľovi petície sa odporúča, aby vec predložil vnútroštátnym orgánom.

⁹ [EUR-Lex - 52021PC0805 - SK - EUR-Lex \(europa.eu\)](#).

¹⁰ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Presadzovanie práva EÚ pre Európu, ktorá prináša výsledky (Brusel 13.10.2022 COM(2022) 518 final).